

tosti in prezira smrtne nevarnosti.

Kakor že omenjeno, je enega lovca zver precej obgrizla ter razpraskala, a kljub bolečinam ni kremžil obraza in ni stokal pri obvezovanju.

Drugi dan sem jaz (Nemec) z lahko-

to ustrelil levinjo. Oba mladiča sta pobegnila neznanu kam.

Wadžaga pleme je nagradilo neustrašne lovce z 10 kravami, katere so odgnali proti svoji naselbini med radostnim krikanjem.«

Uredba o cestarjih in cestnih nadzornikih.

Gradbeni minister Savkovič je izdal na podlagi člena 26 cestnega zakona uredbo o cestarjih in cestnih nadzornikih.

S to uredbo so podrobno določene dolžnosti cestarjev in nadzornikov cest.

Nova in važna določba je, da cestarje ne imenuje več ministrstvo, temveč šefi gradbenih sekcij. Na ta način se je naredilo konec stari praksi, da so bili imenovani za cestarje neuporabni ljudje, ker bodo gradbene sekcije pač dobro poznale ljudi, pa bodo tudi mogle vršiti kontrolo nad delom cestarjev. Ta kontrola je odslej tudi njih dolžnost in gradbene sekcije imajo pravico, da slabe in nemarne cestarje odpuste brez vsake formalnosti.

Za cestarje bodo imenovani mladi ljudje, v starosti od 23 do 30 let. Prednost imajo oni, ki so dovoršili cestni tečaj, ki so bili železniški čuvaji, nadalje zidarji in oni, ki so služili pri inženjerskih četah v vojski. Začetna plača za cestarje znaša 500 Din mesečno in se zviša potem na največ 900 Din.

Vsi cestarji bodo zavarovani po zakonu o zavarovanju delavcev in po 30 letih dobijo dosmrtno podporo v znesku 50% njih zadnje mesečne plače.

Vsakemu cestarju bo dodeljeno do 8 km ceste, kar je odvisno od terena, na katerem je cesta. Cestarji morajo vsak dan izvršiti potrebna popravila na njim prideljenem odseku ceste.

Kontrolo nad cestarji vrši cestni nadzornik in šef gradbene sekcije s svojim obojem. Cestni nadzorniki so v 3. kategoriji državnih uradnikov ali v skupini zvaničnikov. Kvalifikacija za 3. kategorijo da obrtna šola ali njim podobne šole. Poleg tega morajo kandidati zadostiti tudi ostalim pogojem, ki jih zahteva zakon o uradnikih in drž. nameščencih.

Tudi cestni nadzorniki dobijo svoj določen okoliš, ki v dolžini potov ne sme presegati 80 km. Da bo delo cestnih nadzornikov tem uspešnejše, bodo dobivali nadzorniki posebno terensko nagrado v znesku 360 Din mesečno. Poleg stalnega nadzorstva nad cestarji morajo svoj okoliš prehoditi vsaj dvakrat na mesec.

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 25. majnika so pripeljali špeharji na 28 vozeh 6i zaklanih svinj, kmetje 4 voze krompirja, 1 voz čebule, 16 vozov sena, 8 voz otave, 4 voze slame in 6 vozov škopa. Na mariborskem trgu so se že pojavili črešnje. Svinjsko meso je bilo po 15—27.50 Din, krompir 1.50—2, čebula po 1, seno 80—100, otava 140—180, slama po 80—90, 1 škop 1.50—1.75 Din. Cene živinski krmil so se dvignile. Pšenica je po 3, rž 2.75, ječmen po 2.50, oves 1.50—1.75, kuzuza 2.50—3, ajda 2, fižol 5—7, proso 3, grah 12 Din. 1 letošnja kumarca stane 10—20 Din. 1 kokoš 40—45 Din, par piščancev 55—85, puran 70—140, domači zajec 10—50, kozlič 75—130. Kislo zelje je po 5 Din, kislja repa 2, glavната solata po 12 Din. Črešnje so po 20 Din, suhe slive po 10—12 Din. Mleko je po 2.50—3 Din, smetana po 12—16, surovo maslo po 36—40 Din, jajca po 1—1.50, med po 20 Din.

Na mariborski svinjski sejem dne 24. maja je bilo pripeljanih 344 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad po 100—125 Din, 7—9 tednov 225—250 Din, 3—4 mesece 350—450 Din, 5—7 mesecev 450—550 Din, 8—10 mesecev 550—750 Din, 1 leto 1000—1200 Din, 1 kg žive teže 10—12.50 D, 1 kg mrtve teže 16—17 Din, 1 koza komad 300 Din. Prodanih je blo 285 prašičev in 1 koza.

Gospodarska obvestila.

Trošarina na vino. Frančiškanski provincial v Mostaru p. dr. Mandič je v zvezi z mostarskim načelnikom Ljubomirom Kruljem posredoval pri mini-

strstvu financ radi znižanja trošarine na vino za Hercegovino. Posledica nove trošarinske doklade bo ta, da se bo cena grozdju, odnosno moštu znižala za 1 do 2 Din, kar pomenja propad za kmetske vinogradnike ter onemogočuje nadaljno obnovo vinogradov na ameriški podlagi. Razlogi, ki jih je navedla hercegovska deputacija v Beogradu, veljajo več ali manj tudi za naše kraje. Trošarina na pivo se je znižala, došlo je tudi znižanje trošarine na žganje. Kdaj bo sledilo znižanje državne trošarine na vino?

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš priredi v nedeljo dne 9. junija v dvorani Vinarske in sadjarske šole poučno predavanje o zatiranju trsnih škodljivcev in boleznih. Začne se ob 9. uri dopoldne. Predaval bo imenovane-ga zavoda strokovni učitelj gospod Fr. Vojsk. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu, ki je baš zdaj velevažen. Podružnica vabi k predavanju poleg svojih članov tudi nečlane, ki so ali vinogradniki ali pa opravljajo vinogradna dela. Zlasti mladina naj ne zamudi prilike, da sliši o predmetu, ki se bo temeljito razpravljalo, pametne nauke.

Perutninarski kofiček.

Perutninarski sestanek. Prihodnjo nedeljo dne 2. junija, se vrši ob treh po poldne sestanek gospodarjev in gospodinj iz Razvanja in Hoč v razvanjski šoli. Na tem sestanku se bomo pogovorili o potrebi, pomenu in važnosti perutninarske podružnice, ki naj bi se

ustanovila za Razvanje z bližnjo okolico. Komur je za napredek perutninarstva, naj se zanesljivo udeleži tega zborovanja. Priglasilo se je baje že 18 gospodarjev in gospodinj za ustanovitev omenjene podružnice, ki naj bi bila prva v Sloveniji. Na delo tedaj, ker res nobni so dnevi, a delo in trud nam ne bo blagoslovi! — Živinozdravnik Pirnat.

Perutninarski kofiček. Vsled obilnega deževja je letos rast kopriv silno bujna. To zelišče, katerega se mladi in stari ljudje kaj radi ogibljejo, je posebno ceniti naučila dolgotrajna svetovna vojna. V tem času, ko je vladalo splošno pomanjkanje žitne hrane tudi za perutnino, se je namreč preiskovalo v gospodarsko naprednih državah listje mnogovrstnih rastlin glede redilne vrednosti, seveda tudi listje svežih kopriv in koprivjega sena. Ugotovili so pri teh preizkušnjah, da ima koprivje seno v 100 kg 15.7 kg beljakovin in 62 kg škrobnih vrednot. Prav visoko torej presega koprivje seno glede redilne vrednosti proso, ajdo in oves ter dosega celo ječmen. Listje koprive se zbira ob lepem vremenu, posuši in stlači v vreče ali tako shrani v suhem prostoru. Ker bo šlo tudi letos na stotine kopriv v izgubo, ako jih ne zberemo, posušimo in shranimo ob pravem času, prav toplo priporočam našim gospodinjam perutninaricam, naj ne zamudijo ugodne prilike in se oskrbijo za prihodnjo zimo s primerno zalogo koprivjega sena. Kokoške jim bodo poplačale to skrb ob času, ko bodo imele jajca na trgu najvišjo ceno. Kako je krmiti s koprivjim senom, o tem bo sledil pouk ob priliki. — Živinozdravnik Pirnat.

Čebelarški kofiček.

Nestalno in bolj hladno kakor toplo vreme ovira razvoj čebelnih družin. Smo že pozno v maju, ko bi morali biti panji močni, satniki v celoti zaleženi, in ko bi čebele morale že davno rojiti, a imamo povsod zastoj. Dolga zima, oziroma pozna pomlad je tudi čebelicam škodovala.

V maju se večkrat pokaže pri čebelah posebna bolezen, imenovana brezletnost. Čebele tekajo pred čebelnjakom semtertja, se ne morejo dvigniti od tal, čeravno silijo s krili in poskakujejo s celim telescem kvišku. Nekaj časa skačejo, polagoma se utrudijo, le še lezejo, končno pa pomrjejo. Brezletnost se pojavi skoro gotovo vsled slabe hrane, spridenega povžitega medu, ter posebej še radi povžite pokvarjene obnožine. Pomagati skušaj na ta način: panju dajaj po več dni zaporedoma nekoliko toplega, redkega medu. Večkrat pomaga tudi, da vođa v koritcu pred čebelnjakom, kamor hodijo čebele pit, nekoliko osoliš.

Ako imaš roje, pazi, da jih vtakneš v čiste in osnažene panje! Dobro bode, da daš roju ne le praznih, neizdelanih satnikov, ampak tudi že dva do tri izdelana satnika, da more roj spraviti na varno to, kar je prinesel seboj iz plemenjaka. Poznejšim rojem je dobro dodati že več izdelanih satnikov, da se tako hitreje razvijejo.

Če se bo vreme držalo in če se bodo čebelne družine lepo razvijale in napredovale z delom, skrbi, da jim pravočasno razširiš vališče in da jim priskrbiš dovolj prostora za stavbo. Ako so čebele že vse vališče zastavile, odpri jim medišče, da jim daš priliko za večji razvitek in večjo pridnost.

Pazi, da tudi sedaj ne trpijo čebele pomanjkanja na medu, obnožini in vodi. Tudi je priporočljivo pustiti še odejo v panjih, ker je vreme še jako nezanesljivo.

Čebelarska podružnica za Maribor in okolico priredi v nedeljo dne 16. junija ob 14. uri v Limbuškem dolu pri Limbušu pri čebelnjaku gospoda Živka čebelarski sestanek. Razgovarjali se bomo o raznih čebelarskih opravkih in pregledovali A. Ž. panje. Čebelarji, pridite vsi!

*

Uspeli letošnje pozne rezi.

Večina vinogradnikov je letos, ne oziraje se na prizadete škode po mrazu, rezala ob navadnem času, kadar so dopuščale vremenske prilike in z malimi izjemami na običajen način.

Na podlagi najnovejših izkušenj je bila to popolnoma zgrešena pot (seveda tam, kjer so bila očesa od mraza uničena), kar se iz gospodarskega stališča nikakor ne more odobravati. O tem se je že marsikateri vinogradnik lahko prepričal na lastne oči v vinogradu oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru in drugod, kjer se je vršila rez šele v prvi polovici maja. Tako pozna rez, ko so že pognali do 10 cm dolgi poganjki, je nudila marsikaj zanimivega in poučljivega za bodočnost ter se je seveda izvršila z največjim uspehom. Izkazalo se je, da je pozna rez bila letos edina rešitev, s katero rezjo smo si najuspešnejše pomagali v tako kritičnih časih, kot smo jih ravno letos doživeli. Letošnja pozna rez je jasno dokazala, kako napačno so storili oni, ki niso kljub nasvetom vinarskih strokovnjakov z rezjo počakali. Razumljivo je nam, da dostikrat pameten nasvet kakega strokovnjaka sam na sebi težko prodre, še težje pa, če se pojavijo tukaj nepoklicani elementi, ki delajo med ljudstvom samo zmedo in povzročajo gospodarsko škodo. Da je gori omenjena trditev resnična, naj nam služijo v pojasnilo stvarna razmotrivanja uspeha letošnje pozne rezi.

Kakor je bilo na podlagi obširnih preiskav dognano že v zgodnji spomladi, je znašala povprečna pozeba očes glavnih sort (iz raznih krajev marib. oblasti) okroglo 60%. Pri ponovni preiskavi (ob času rezi) se je pokazal približno isti rezultat. Zanimiv slučaj pri omenjeni pozebi je bil ta, da so očesa na različnih mestih rozge različno trpela. Največ so trpela očesa v sredi rozge, ki sploh niso pognala, dočim so očesa na spodnjem in zgornjem delu rozge ostala več ali manj nepoškodovana. Nadalje se je opazilo, da so očesa na tankih, slabo razvitih rozgah ostala popolnoma zdrava. In ravno te rozge, ki bi se sicer pri normalni rezi ob navadnem času odstranile, so v mno-

gih slučajih rešile celi trs. Drugače pa je bilo z ostalimi očesi na močno razvitih rozgah. Čim bolj bohotno so bile rozge razvite, to so one, ki bi se običajno narezale v locne in reznike, tem manj očes se je na njih našlo. Posebno zanimivo je dejstvo, da so v mnogih slučajih ostala vrhnja očesa zdrava. Vsled tega se je morala rez na čisto po seben način izvajati. Tako se je pri rezi puščalo toliko živih očes, oziroma mladice (bodisi v obliki locnov, reznikov ali čepov), kolikor je to bilo potrebno za uspešno rast in tudi za primeren donos. Na ta način so se ohranili trsi pri življenju, rešil se je potreben les že za prihodnje leto pa tudi letošnji pridelek vsled tega predvidoma ni bil tako hudo okrnjen.

Trditev, da bo trs vsled pozne rezi močno oslabil, je popolnoma napačna in neutemeljena. Dokaz: Ako odrežem kos rozge (pred vegetacijo), ki ima zdrava očesa, jo položim v posodo z vodo (lahko tudi v destilirano vodo) in postavim v topel prostor, bom opazil čez nekaj časa do 10 cm dolge poganjke. Ravnotako se opazijo poganjki pri predolgo siljenih cepljenkah pri su-

hem cepljenju. Odkod so se vzele tukaj redilne snovi za tvorbo poganjkov, — morda iz vode ali iz zraka? Ne! To so rezervne redilne snovi, ki so nakopičene v vsakem členku rozge. V prvi dobi razvoja mladice sličijo ti členki kalečemu fižolu, ki rabi za kalitev samo vlogo in primerno toploto. Torej ni res, da bi se pri pozni rezi razvijali poganjki na račun moči celega trsa, odnosno spodnjih delov trsa; saj v prvih početkih razvoja poganjkov je to popolnoma izključeno. Splošno je znano, da zgornja očesa sicer močneje poganjajo nego spodnja in to vsled večjega pritiska soka, ni pa rečeno, da so radi tega v začetni razvojni dobi spodnji deli na redilnih snoveh prikrajšani.

Omeniti še moram, da je solzenje pri pozni rezi skoraj popolnoma izostalo. Le tu in tam v nižjih legah so se komaj pokazali znaki solzenja, seveda brez vsake škode za trto, ker to ni nikaka mezga ali kri, kot si nekateri nestrokovnjaki predstavljajo, ampak je skoroda čista voda, ki jo je zemlja, odnosno vinska trta do sedaj, hvala Bogu, v zadostni množini imela vsled zadostnih padavin na razpolago. N. J.

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico poroča romarjem v Rajhenburg, da se romarski vlak odpelje iz Maribora ob 9. uri dopoldne. Vožnja stane z izkaznico 50 Din iz Maribora tja in nazaj. Ponovno opozarjamo, da se udeleženci sprejemajo najpozneje do 15. junija. Prijave sprejema predsednica gospa Katarina Bauman, Maribor, Cvetlična ul. 23.

Maribor. Življenje ni praznik, ampak dolg defaven dan, ta izrek hoče udeleževati v organizatoričnem delu Poselska zveza, ko nam v teku enega dneva v drugič hoče zopet pokazati v poučnem igrokazu »Sv. Notburga« svojo umetnost. V lažje razumevanje bode predavatelj v kratkem obrisu pred vpriporitvijo označil snov igre. V nedeljo dne 2. junija ob štirih popoldne vsi v Zadržno banko!

Grušova pri Sv. Petru pri Mariboru. Tuk. orlovski odsek priredi v nedeljo dne 9. junija prvi velik telovadni nastop s sledečim sporedom: ob deseti uri sv. maša v grušovski kapeli, po sv. maši zborovanje pri kapeli. Popoldan ob dveh večernice, ob treh javni telovadni nastop, nato prosta zabava s šaljivo pošto. Bog živi! — Odbor.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V nedeljo dne 2. junija priredi orlovska družina akademijo v proslavo 500letnice device Orleanske. Prijatelji orlovske misli, pridite v obilnem številu, da se dobro spoznamo in znova navdušimo za narodno in versko prosveto. Bog živi! Odbor.

Verzej. Dekliška zveza priredi na nedeljo Srca Jezusovega dne 9. junija v Marijanišču lepo proslavo v čast božjemu Srcu s slavnostno akademijo, govorom in igrama »Studene milosti« in »Zmaga ljubezni« v štirih dejanjih. Vabimo k obilni udeležbi!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Kdor še ni videl igre »Miklova Zala«, naj pride v nedeljo dne 9. junija v Društveni dom, kjer jo Kat. izobraževalno društvo ponovi popoldne po večernicah ob pol štirih. Igra je vredna, da jo pridete pogledat od blizu in daleč; ne bo nobenemu žal, to lahko vsak vam pove, kdor jo je že videl.

Proda se novi sod, ki drži 1454 litrov, po 150 Din: Ig. Smontara, Maribor, Magdalenska ulica 15. 669

DOPISI

Maribor. Zadnjič smo poročali o nesrečni smrti gospe Tavčar. Nekaj dni potem je umrl oče Ivan Tavčar, star skoro 90 let. Rajni je bil rodom iz Gorenjske. Bil je v sorodu s škofom Jegličem. Ljubeznjivemu starčku, ki je bil glo bokoveren katoličan in naše gore list, svetila nebeška luč! — Nekaj posebnega je za Maribor in okolico nov veliki avtoomnibus, ki si ga je omislil gospod Franc Senekovič, lastnik avtopremeta na progi Maribor—Gornja Kungota—Sv. Jurij ob Pesnici—državna meja. Vozilo je najlepše in najbolj moderno, kar smo jih videli v teh krajih. Razdeljeno je na dva razreda. Sedežev ima 29 in je dolgo nad 7 m. Po zimi bo tudi kurjeno in ima tudi dobro razsvetljavo. S tem avtoomnibusom lahko napravijo tudi razna društva izlete, ker ga daje lastnik na razpolago, ako se mu par dni prej javi. — V Rogaško Slatino vozi sedaj ob nedeljah mestni avtoomnibus. Iz glavnega kolodvora vozi vsako nedeljo in praznik zjutraj ob 7. uri. Zvečer pa odhaja iz Rogaške Slatine ob 19. in prihaja v Maribor ob 21. uri. — Na hinkoštno nedeljo je bilo letos birmanih v mariborski stolnici 671, a lansko leto 844.

Pobrežje pri Mariboru. V soboto, dne 1. junija, se vrši ob pol osmih zvečer v konferenčni sobi osnovne šole na Zrkovski cesti ustanovni občni zbor krajevne organizacije Rdečega križa. Na dnevnem redu je predavanje delegata obl. odbora iz Ljubljane in volitev odbora. — Vabi uljudno člane in nečlane: Pripravljalni odbor.

Marenberg. Ni še 14 dni po smrti nesreči gospoda Schoberja, pa se je že ponesrečil neki zidarski delavec, ki se je dne 15. t. m. pehjal proti večeru z navadnim kolesom domov na Gortino pri Muti. Zadel je namreč ob drevo za cesto in padel tako nesrečno, da si je zlomil roko in nogo. Odpeljali so ga v slovenj graško bolnico. Kolesarji in motociklisti, vozite previdno in ne tako brzo!

Sv. Ožbalt ob Dravi. Mladinski shod za versko obnovo dorasle in doraščajoče mladine s slovesno službo božjo, primernim govorom, a svečano Telovo procesijo vred se bo obdrževal za sveto leto na lepo nedeljo dne 2. junija ob 10. uri.